

*Proszę przyjąć życzenia przeżywania
Świąt Bożego Narodzenia w zdrowiu,
radości i ciepłej rodzinnej atmosferze.
Nadchodzący Nowy Rok niech będzie czasem pokoju
oraz realizacji osobistych i zawodowych zamierzeń.*

Wesołych Świąt

2022

Szanowni Państwo,
mija kolejny rok działalności Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, podczas którego zorganizowano 166 szkoleń oraz konferencji i seminariów. Na przestrzeni roku wsparcie Instytutu otrzymało 2 298 jednostek samorządu terytorialnego, co stanowiło 81 % ogólnej liczby jst, co przełożyło się na 40 524 osoby. Liczba odsłon wszystkich witryn internetowych NIST wyniosła ponad 3 982 485. Realizując zadania statutowe

NIST zawarł w ostatnim roku 5 porozumień o współpracy z instytucjami istotnymi z punktu widzenia funkcjonowania samorządu terytorialnego i jego mieszkańców:

- 21 marca 2022 r. – porozumienie o współpracy z Centrum e-Zdrowia
- 10 czerwca 2022 r. - porozumienie o współpracy z Wojewodą Mazowieckim
- 2 września 2022 r. - porozumienie o współpracy z 9 Łódzką Brygadą Obrony Terytorialnej z siedzibą w Łodzi

- 13 września 2022 r. – porozumienie o współpracy z Wojewodą Pomorskim oraz Komendantem Wojewódzkiej Policji w Gdańsku
- 18.11.2022 r. - porozumienie o współpracy z Muzeum Dzieci Polskich - ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945) z siedzibą w Łodzi.

dr Iwona Wieczorek
Dyrektor Narodowego Instytutu
Samorządu Terytorialnego

Porozumienie o współpracy pomiędzy Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu oraz Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego

18 listopada 2022 r. w siedzibie tymczasowej Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu ulokowanej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 90, zawarte zostało porozumienie o współpracy muzeum z Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego. Celem porozumienia podpisanego przez dr. Ireneusza Piotra Maja, Dyrektora Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu, oraz dr Iwonę Wieczorek, Dyrektora Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, jest m.in. współpraca przy realizacji wydawnictw (w tym biuletynu NIST) oraz organizacja inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych, inicjowanie działań na rzecz popularyzacji i pogłębiania wiedzy historycznej o dramatycznych losach małych więźniów Polen-Jugendverwahrlager Litzmannstadt (niemieckiego obozu dla polskich

dzieci w Łodzi), który funkcjonował od grudnia 1942 r. do stycznia roku 1945. W ramach współpracy obie instytucje podejmować będą działania w zakresie pogłębiania więzi międzypokoleniowych,

a także kształtowania wrażliwości historycznej oraz postaw patriotycznych wśród społeczności lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.

dr Ireneusz Piotr Maja, Dyrektor Muzeum Dzieci Polskich ofiar totalitaryzmu oraz dr Iwona Wieczorek, Dyrektor Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego

Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945)

To instytucja kultury utworzona 1 czerwca 2021 r. na mocy zarządzenia wicepremiera, ministra kultury, dziedzictwa narodowego i sportu prof. Piotra Glińskiego. Pomysł jej powstania zrodził się podczas prac Rady Programowej ds. Upamiętnienia Dzieci Polskich z Obozu w Łodzi, która została powołana 22 grudnia 2020 r. przez Rzecznika Praw Dziecka Mikołaja Pawlaka. Wsparcia idei udzielił Prezydent Rzeczypospolitej

Polskiej Andrzej Duda. 21 maja 2021 r. podpisany został list intencyjny w sprawie współpracy na rzecz powstania muzeum. Jego sygnatariuszami byli: Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu prof. Piotr Gliński, Rzecznik Praw Dziecka Mikołaj Pawlak oraz, w imieniu władz Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Dyrektor Oddziału IPN

w Łodzi dr hab. Dariusz Rogut. Do statutowych celów muzeum należy nie tylko gromadzenie eksponatów związanych z funkcjonowaniem niemieckiego obozu dla dzieci polskich w Łodzi (znanego również jako obóz przy ul. Przemysłowej), ale także szeroko pojęta działalność wystawiennicza, edukacyjna i badawcza związana z upamiętnieniem najmłodszych ofiar drugiej wojny światowej – martyrologii polskich dzieci pod

**muzeum
dzieci
polskich**

ofiar totalitaryzmu

Niemiecki nazistowski obóz
dla polskich dzieci w Łodzi
(1942-1945)

Logotyp muzeum, (źródło: <https://muzeumdziecipolskich.pl/muzeum/dla-mediow>)

okupacją niemiecką i sowiecką, a także w okresie powojennym (m.in. sierot wojennych oraz dzieci Żołnierzy Wyklętych). Pomimo niedługiego okresu funkcjonowania Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu może poszczycić się szeregiem osiągnięć. Już w czwartym miesiącu swojego istnienia (we wrześniu 2021 r.) zorganizowało pierwszy zjazd byłych więźniów niemieckiego obozu dla dzieci polskich. Zjazdowi towarzyszyła prezentacja pierwszej wystawy muzeum zatytułowanej „Urszula Kaczmarek – ofiara niemieckiego obozu dla dzieci polskich w Łodzi” oraz poświęconej wystawie publikacji. W grudniu 2021 r. odbyła się premiera powstałego pod egidą muzeum filmu paradokumentalnego „Nauczono nas płakać bez łez...” w reżyserii Michała Floriańczyka. Na projekt filmowy składają się relacje byłych więźniów obozu oraz obrazujące je impresje fabularne. Przy okazji premiery filmu zaprezentowano również książkę i wystawę „Nauczono nas płakać bez łez...” zawierające wybrane biogramy byłych więźniów obozu, a także informacje o części obozowych oprawców (w publikacji tej po raz pierwszy przedstawiono nowe ustalenia pracowników muzeum związane z osobą komendanta obozu dla dzieci

polskich – Camillo Ehrlicha, dotychczas błędnie identyfikowanego w literaturze przedmiotu). W 2022 r. historycy muzeum kontynuowali kwerendy w archiwach polskich i zagranicznych, docierając do kolejnych materiałów dokumentujących funkcjonowanie obozu oraz losy jego ofiar. Badania poszerzono o najmłodszych więźniów pozostałych obozów niemieckich funkcjonujących na terenie okupowanej Łodzi oraz w Konstancynie Łódzkim. Ich efektem jest lista obejmująca niemal 700 dziecięcych ofiar śmiertelnych we wspomnianych miejscach kaźni (lista, podobnie jak wiele innych materiałów informacyjnych, dostępna jest na stronie internetowej Muzeum: muzeumdziecipolskich.pl). Jednym z największych przedsięwzięć instytucji w roku 2022 była organizacja we wrześniu „I Konferencji naukowo-dydaktycznej Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu. Polen-Jugendverwahrlager Litzmannstadt w kontekście niemieckich zbrodni na dzieciach polskich w okresie II wojny światowej”, której towarzyszył Drugi Zjazd Ocalałych z niemieckiego obozu dla dzieci polskich. W trakcie konferencji zaprezentowano również kolejną publikację książkową zatytułowaną „Niezwykła polska rodzina. Losy Gertrudy Nowak – dziecka z obozu na Przemysławowej”, która bazuje na

pozyskanej przez muzeum jedynej zachowanej teczce personalnej dziecka pochodzącej z obozowego archiwum. 1 grudnia 2022 r., w ramach obchodów upamiętniających ofiary niemieckiego obozu dla dzieci polskich w 80. rocznicę utworzenia tego miejsca kaźni, w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zaprezentowana została wystawa nawiązująca do ostatniej publikacji muzeum. Kilka dni później w Teatrze Wielkim w Łodzi odbyła się premiera kolejnego filmu przygotowanego przez Muzeum. Prezentacja produkcji zatytułowanej „To się nie kończy... Historia dzieci z obozu na Przemysławowej” w reżyserii dr. Mateusza Winkla nie stanowi jednak zamknięcia obchodów rocznicowych – już 28 grudnia 2022 r. w siedzibie tymczasowej muzeum nastąpi otwarcie wystawy multimedialnej „Mamo, czemu nie przyjeżdżasz? Listy dzieci z obozu na Przemysławowej”. Wystawa ta stanowi element szeroko zakrojonych działań edukacyjnych instytucji. Należy wspomnieć, że już kilka tysięcy uczestników brało udział w organizowanych przez Dział Edukacyjny Muzeum lekcjach, wykładach i oprowadzaniach.

Zakończenie II edycji projektu „Akademia Liderów Województwa Łódzkiego”

Akademia Liderów Województwa Łódzkiego to projekt realizowany we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Łódzkiego, który został objęty patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego Grzegorza Schreibera. Projekt, który trwał od marca br. miał charakter nieodpłatny. Celem Akademii było przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, budowy społeczeństwa obywatelskiego oraz e-administracji, a także przygotowanie uczestników do pełnienia funkcji liderów w społecznościach lokalnych i organizacjach pozarządowych. Zajęcia w ramach projektu realizowali eksperci, przedstawiciele świata nauki oraz menedżerowie z sektora publicznego i prywatnego. Zarządzanie projektami, aspekty ustroju samorządu terytorialnego, planowanie kariery, sztuka wystąpień publicznych, komunikacja interpersonalna, psychologia przywództwa, to tylko część tematyki, z którą zapoznali się słuchacze Akademii. Program obejmował ponadto minimum cztery weekendowe zjazdy szkoleniowe (wykłady i ćwiczenia), warsztaty terenowe/projekt na rzecz lokalnej społeczności oraz jeden zjazd wyjazdowy. Uczestnicy otrzymali certyfikat ukończenia Akademii z rąk Dyrektora Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego dr Iwony Wieczorek oraz Dyrektora Departamentu Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego Dawida Mazurkiewicza. Uroczystość odbyła się podczas XV

Inauguracja II edycji projektu pn. Akademia Liderów Województwa Łódzkiego
12 marca 2022 w Łodzi

Zakończenie II edycji projektu pn. Akademia Liderów Województwa Łódzkiego
podczas XV Europejskiego Forum Gospodarczego - Łódź 2022

Wręczenie dyplomów uczestnikom akademii przez Dyrektora Narodowego Instytutu Narodowego dr Iwonę Wieczorek, Dyrektora Departamentu Promocji Urzędu Marszałkowskiego Dawida Mazurkiewicza, oraz podróżnika Marka Kamińskiego

Europejskiego Forum Gospodarczego - Łódź 2022 i poprzedziły ją warsztaty motywacyjno-rozwojowe „Być kim chcę! Zaprojektuj samego siebie”, które poprowadzi Pan Marek Kamiński polski innowator, filozof i podróżnik ekstremalny. Na absolwentów ALWŁ czekają staże w Urzędzie Marszałkowskim Wo-

jewództwa Łódzkiego (i jednostkach podległych) oraz w Narodowym Instytucie Samorządu Terytorialnego. Obecnie trwa rekrutacja do kolejnej edycji projektu. Więcej informacji na stronie NIST w zakładce Akademia Liderów Województwa Łódzkiego.